

TELEGRAFUL ROMANU

Telegraful ese de două ori pre septembra: Duminică și Joi'a. — Prenumeratul se face în Sabiu la expeditura foiește pre afară la c. r. poste cu bani gata prin seriori francate, adresate către expeditura. Pretul prenumeratului pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 78. ANULU XIX.

Sabiu, în 30 Sept. (12 Oct.) 1871.

tră celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. ierà pre o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princip. și teritoriile pre anu 12 1/3 fl. anu 6 fl. Inscrierile se plătesc pentru întâiă ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două ore cu 5 1/2 cr. și pentru a treia reprezintă cu 3 1/2 cr. v. a.

Invitare de prenumeratiiune

la

„Telegraful Romanu“

pre patrariul din urma (Octombrie—Decembrie) al anului 1870. — Pretul abonamentului pre 1/4 de anu e:

Pentru Sabiu 1 fl. 75 xr. v. a.

Pentru Transilvania și Monarchia austro-unguresca 2 fl. v. a.

Pentru România și strainatate 3 fl. v. a.

DD. abonanți suntu rugati a nu intârdia cu trimiterea prenumeratiiunilor.

Adresele ne rugâmu a se scrie curat, și în locu de epistole de prenumeratiiune recomandâmu on. publ. avisurile postale, (Posta-Utalvány. — Post-Anweisung.) că impreunate cu spese mai putine și că mai sigure pentru inaintarea banilor de prenumeratiiune la

Editură „Telegraful Romanu“
in Sabiu.

Evenimente politice.

Scirile de „sensatiune“ despre afacerile Boemiei au început a deveni septe. Boemii facu propunerile o invioială în forma de proiect de adresa. Vorbindu lî'a oficiosa a ministerului din Viena despre acestu proiect, astă demnă de a discuta despre cele cuprinse în trensul.

Foile nemtilor dualisti și centralisti se temu de delaturarea senatului imperial și de cassarea constituției decembriane. Dupa cum inse se vede ca decurgu lucrurile, imperatul va declară în urmă adresei Boemiei că corona va primi propunerile dietei boemice, dar voru avea lipsa acele propunerile aprobarea din partea senatului imperial.

Afacerile boemice au inaintatua asiā de tare încătu pre mijlocul lunei lui Decembrie se dice că se va aduna dietă de incoronare. Atunci se va denumi regimul tierei; incoronarea inse se va intemplă in lun'a lui Maiu la serbatorea lui Ioanu Nepomocu, patronul tierei.

Senatul imperial, după asigurările de mai multe părți, va primi în sesiunea urmatării și pre deputații cehi în sinulu seu, cari voru intră în acel senat pre lângă reserve.

Dupa unu telegramu de alăt'a-eri proiectul de adresa e primitu după a trei' a cetera cu unanimitate. Alte două legi de însemnatate primele în diet'a Boemiei suntu: legea naționalitatilor și legea electorale.

Romania este bogată de conflicte externe. Cetăținea strussbergiana pare că a mai vrăjuit după sine unu conflict de natura de dreptu civilu cu Austria și altul de dreptu publicu fată cu sublim'a Porta. Celu strussbergianu e destul de cunoscutu. Celu cu Austria se trage din asediarea unor magazine ale Lloydului vaporeloru dunarene în Turnu-severinu. Celu cu Porta se trage din cause de competitia la acreditarea agentiloru poteriloru în București. Regimul romanesco nu voiesce să reunisce Portiei dreptulu de a primi ea pre agentii straini.

Cetățenii din România au celebrat la 20 Septembrie aniversarea accesiei Italiei la regat, printre revista militară a trupelor garnizoanei și a gardei naționale, urmată de o iluminare generală.

Resistintia vechilor catolici contra neocatolicismului ultra-montaniloru nu este mai putină energetică în Elveția decâtă în Germania. Într-o reuniune, care a avut locu septamâniile trecute la Loleure, s'a oțarită că guvernul cantonal să fie invitată a condamna slabul și dogmă de infâabilitate, că doctrine inconstituționali, și a atribui comunitătilor vechilor catolici proprietatea averilor monastiresci, că dreptul de a-si alege ele iusasii preotii lor.

Adunarea pre lângă acăstă, s'a constituită în Asociație elveetică a catolicilor liberali. Comitetul central al acestei asociații se compune din dñii Keller, președintele cantonului Argovia, Audewerth al Thurgoviei, Kässer al Loleurei, Stoekr al Lucernei și profesorele Munzinge al Bernei. Adunarea a insarcinată pre trei membrii ai comitetului de a o reprezenta la congresul internațional al vechilor catolici, care trebuie să se intânească la Munich.

Sanitatea reginei din Anglia inspiră temeri grave. Si ascăpta a se vedea numita regină fiind celu mai mare alu reginei, principale de Galles.

Revista diuaristica.

Cetim în „Indep. belgica“:

„Presa ungurăescă, remasă la începutul spectacolă indiferinte și miscării ce se facea în provinciile cisiliane, începe a fi din atitudinea sea pasivă. Ea se da pre fatia în partea Austro-Germanilor, și se pronuncia contra politicii cabinetului Hohenwarth. Organul principal al partidei lui Deak, „Loyd“ din Pest'a, publică unu articulu care aproba pre deplinu portarea constitutionalilor cisiliani de a se mantină nestrămutată pre terenul dreptului și alu constituției și de a opune asaltelor reacțiunii aceeași firmitate rece, aceeași forță de inertie, de care Ungaria le-a datu exemplu și căreia ea detoresce regenerația sa. Presa ungara declară că decretul imperial, recunoscându unu dreptu de statu Bohemie, provoca o luptă care ingagiază totu drepturile, totu libertățile și care amenintă existenția chiaru a monarchiei.

„Dșuariulungurescu nu s-arata linisită de consecințele ce crisează actuale aru potă avea pentru insa-si Ungaria.“

„Este impossibile dice densulu, că o luptă îngagiată între nisice asemene elemente și cu o asiā de mare violentia sa nu sfârșească prin dominarea reacțiunii asupră situării noastre, și ceea ce se petrece astă dincolo de Laita are pentru noi mai multe importanță decâtă cestiiunile de cări se ocupă dietă noastră.“

„Loydul“ pote ca are dreptate, căci Ungaria susține ea insa-si de oposiție ce intempsina în provinciile slave ale regatului, și, de ore-ce a facutu compromisu cu Croația, nu se mai poate mândri că a impecatui tieriile anexasate cu corona sănțului Stefanu.“

Din Francia.

Despre evacuarea forturilor parisiane cetim în „Indep. belg.“ următoarele:

„Totu forturile din rip'a dréptu au fostu evacuate, conformu unui avisu transmisu dela Compagnie ministrului de externe al republicei franceze.

„Pornirile trupelor germane nu fostu impinsu cu multă activitate inca din jumătatea lunei din urmă. Gratia zelului companierilor din Nordu și Estu, nu remasă mai multu în forturi decâtă personalele strictu necesari pentru paza.“

„La plecare soldații bavaresi, căci n'au mai remasă prussiani împregiurolu capitalei, afară de

unu micu detasamentu la Aubervilliers, erau renunțați, cu arme și bagaje, în fată forturilor ocupate de ei și căte-va minute mai târziu greioiele colone germane se pusera pre cale pentru a parasi definitiv frontieră Parisului.

„Inainte de ora dimineții, populația satelor de prin împregiurolu forturilor era în picioare batendu din palme la plecarea cotropitorilor și urmarindu cu huiete pre cei ce intârdiau. Intre 6 și 7 ore, unu oficier alu statului-major francesu, urmatu de o mica escortă de venatori, la o mai mare distanță, unu plutonu de infanterie, se opri la intrarea fia-cârui fortu. Unu oficier prussiar, asemenea pre calu, veni în fată francesului, și pre cându escorta se renduia, amendoi oficerii intrau în fortu.

„In curtea din intru, unu oficier de geniu prussiar, intendintele fortului și cătiva funcționari militari acceptau. Apoi cu totii intrau în camăra comandanțelui fortului, unde cheile și inventariul localitătilor interioare fură inapoiate oficerului francesu.

„Dupa verificarea locurilor se dresă unu proces-verbal duplu, care se semnă de cei doi oficeri. Formalitățile odatămplinite, toti prussienii incalcără și esira din fortu, însociti pâna la distanța dela 300 pâna la 500 metri, unde se află unul din detasamentele loru, de oficierulu francesu și de venatorii sei. Imediat după aceea, posturile esterioare fură ocupate de trup'a de linia; dura drapelul nu fu arboratul în cea mai mare parte a forturilor de cătu pre séra, cându sosira regimentele destinate de a fi în garnisonă, și materialul.

„Stindarde tricolore apară la totu ferestrele din Saint-Denis, din Nogent, din Pantin, din Roanville, prefundeni în fine unde populația avea în anima de a-si martori bucuria la plecarea strainilor. Sant-Denis mai cu deosebire avea unu adevărat aspect de serbare; în acăstă dî, monumentele funebre dela catedrala devenira pentru primă ora după mai multu de unu anu, obiectul curiosității visitatorilor.“

„Gardă națională franceză.
Gardă națională franceză a locu astădi d'a mai fi. Desarmarea i se facu la Lyon, la Sânt-Etienne, la Nimes, în mijlocul celei mai perfecte linisice.

Nascuta abia de optu-dieci de ani, pentru a ajută triumful revoluției, gardă națională se retrage astădi, la începutul unei nouă republice, pentru a face locu înarmării întregului popor. Ea dispără, încarcata de injurie și de calomniei aceloră pre cari i-a scapatu de nimicire. Dara... opera ei remâne în urma-i și nu va perî! Opera ei nu este catusi de putină mai mică de cătu a insa-si Franciei de astădi. Istoria ei este propria noastră istorie, amestecata, că si-a noastră, în tempu de optu dieci de ani, cu cătiva slabiciuni pre lângă multă onore și cu cătiva greseli pre lângă marea si durabile servitie aduse libertății omenesci.

Partit'a monarchica acusa gardă națională c'a facutu revoluționi, și aceia cari, fără ea, aru fi inca în cea mai mare parte prosternati pre pamantul unde jaceau parintii loru o incarca astădi cu injurie. Ei! fără indoială, gardă națională a făcutu dela Adunarea noastră națională și constituante, cu noi toti, cu Francia.

Ea în lun'a lui Iuliu, 1789, inspirata în gjorul primei noastre adunari naționale constituante, a datu reprezentantiloru destulă potere pentru a decretă desființarea feudalităției.

Claș'a de midiloci, burgesi'a franceză îndată se emancipa, gratia sprințului gardei naționale.

Ea la 28 Iuliu, 1830, desfășură pre stradele Parisului acelu drapelul tricolor, care nu s'a vedințu de atât'a vremo.

Ea la 23 Februarie, 1848, strigă: traiescă reformă!

Diuariul „la Patrie“ celu putințu o afirma împreună cu diuariul „des Débats“ și aceste diuari n'au intrebuintat destule figuri în acel tempu spre a celebră curagiul și patriotismul gardei naționale.

Câte-va dile apoi, la 15 Maiu, adunarea insăși deiorescă scaparea sea militilor cetățenesci.

Trebuie să mai amintim dilele din Iuniu, 1848?

Trebuie să mai vorbim despre ceea ce am vediut érn'a trecuta, în tempul asediului Parisului?

Gard'a naționale, în acestu tempu, să n'a suferit tot lipsele, unite cu tot letele resbelului și ale iernei?

Ore n'a alergat în fața tuturor periclelor la cari voiau să o conduca, linisită și rece la vedere numai a celor ce voiau a-i favoriza curagiul?

Inca de atunci, e adeverat. Parisulu și gard'a sea naționale au străbatutu un'a din cele mai violinti crise ale istoriei. Au fostu gresieli și perderi. Numai potem astadi spune causele și sfarsitul acestor din urma evenimente. Or'a criticei n'a sunat inca; dar, ori-care va fi judecat'a ce va dă istor'a despre acestu episod al revoluțiunilor noastre, nu se poate dica ca gard'a naționale a perduțu în tempul comunei tota onoreea unei vietii de dieci ani, déca e adeverat en Francia insa-si n'a perduțu, în cursul anului 1870, tota onoreea unei vietii de dieci secole.

Nu: Francia intr'unu resbelu nenorocit n'a compromisă tota istor'a trecutului seu. N'ar fi permisă unui francesu să spuna. Si asemenea gard'a n'a compromisă istor'a ei în cîte-va dile nenoroci.

I-se va dă mai tardiu dreptatea ce merita!

Déca ea a avutu reale, că tota institutionile omenești, se va dice c'a adusu mari servitie.

Se va (dice, în circumstante favorabile, c'a bine-meritatu dela patria. Se va dice ca a fostu în tempu de optudieci de ani un'a din espressionile cele mai originali și mai vietuitore ale geniului francesu.

Gard'a naționale numai este astadi. Alte tempi chiama alte institutiuni. Francia s'a desarmat pentru a se armă într'unu modu mai deplin!

Dara trebuie să avemu în acestu interval o supr'a-veghiare atentiva asupra-ne și asupra mersului afacerilor noastre.

Trebuie să avemu cu stâta mai multu grigie de libertatea sea, cù cătu avemu mai putine arme spre a ne aperă! (L'Avenir national)

Trad. „Rom.“

Nr. cons. 758/1871.

Se aduce prin acésta la cunoștința publică rezultatul colectei deschise în Archidiaceștia română gr. or. din Ardélu prin ordinatiunea consist.

dto 23 Noemvre 1870. Nr. 944/1870. în favoarea zidindei biserici și scole gr. or. din Seps-Sângor-giu în Trei-scaune:

Din protopresbit. Turdei de susu au închiriat 17 fl. Din protopresb. Mercurei 39 fl. 40 xr. Din protopresb. Branului 63 fl. Din protopresb. Bra-siovului I. 481 fl. 68 xr. Din protopresb. Solno-cului I. 9 fl. Din protopresb. Turdei de Josu 26 fl. 60 xr. Din protopresb. Ungurasului 13 fl. 75 xr. Din protopresb. Sasbesiului 41 fl. 50 xr. Din protopresb. Fagarasiului II. 20 fl. 50 xr. Din protopresb. Secului 8 fl. 60 xr. Din protopresb. Zlatnei de susu 25 fl. Din protopresb. Orastiei 10 fl. Din protopresb. Tarnavei de susu 4 fl. Din protopresb. Bistritiei 13 fl. Din protopresb. Gioajului I. 16 fl. Din protopresb. Zarandului 11 fl. 55 xr. Din protopresb. Gioajului II. 10 fl. Din protopresb. Tarnavei de Josu 16 fl. 40 xr. Din protopresb. Clusului 93 fl. 40 xr. Din protopresb. Brasiovului II. 83 fl. 78 xr. Din protopresb. Sabiu-lui II. 35 fl. 77 xr. Din protopresb. Sighiso-rei 25 fl. 90 xr. Din protopresb. Nocrichului 25 fl. Din protopresb. Muresiului 5 fl. Din protopresb. Lupsiei 19 fl. 10 xr. Din protopresb. Mediasului 7 fl. Din protopresb. Iliei — Din protopresb. Devei —. Din protopresb. Solnocului II. —. Din protopresb. Cohalmului 18 fl. Din protopresb. Albei-Joliei —. Din protopresb. Sabiu-lui I. 35 fl. 20 xr. Din protopresb. Muresiu-Osior-heiului —. Din protopresb. Hatiegului 21 fl. Din protopresb. Zlatnei de Josu 18 fl. 63 xr. Din protopresb. Fagarasiului I. 53 fl. 10 xr. Din protopresb. Palosiului 20 fl. 25 xr. Din protopresb. Cetăției de peatra —.

Sum'a tota face 1289 fl. 31 xr.

Sabiul, din siedintă Consistoriului archidiaceșanu tienuta în 16 Septembrie 1871. *)

De sub versul lui Petru în 26 Sept. v. 1871.
Domnule Redactor! În 23 v. l. c. convenira iera-si sinodul protopresbiteralu al tractului Mercuriei, conformu decisului din 31 Augustu alu acela-si sinodu, pentru de a completa acesta statuine vacanta de protopresbiteru. Dupa cetearea scrișorii consistoriali, prin care fostu domnul protopresbiteru P. Badila se deléga de presedinte și comisariu din partea consistoriului la alegere, dupa trecerea preste formalie și verificarea membrilor, cari se prezinta în numeru de 56, dnul I. Macelariu raportea despre numerul și calificatiunea candidatilor, ce competitioara la postulu vacantu. Se insinuara 9 competenti. — Dnul E. Macelariu face propunerea ca sinodul sa si esprime protocolarmente dorintă a se remuneră protopresbiterulu cu o lăsa dela 600 fl. in susu; fără de a propune ore-care modalitate de unde, dupa care sa se reparta și scota sum'a acésta din tractu. I. Macelariu și dnul I. Bologa spriginescu propunerea de mai susu, cu deschidere cestu din urma motivă plastică in cunventarea sea propunerea, facuta de E. Macelariu, prin aretarea ca protopresbiterulu numai atunci va fi in stare a corespunde chiamarei sele grele și numeroase.

*) Din erore s'a pus la acestu locu. R.

mai atunci va potea tinea pasiun cu spiritul temporii progresându cîndu va fi dotatul dupa cununia și asi nu va fi situa a-si imparții atentia și spre alte afaceri, precum agonisirea necesarielor spre trai, cînd va fi singură spre afacerile missiunii sale. Mai multi membri, alu caroru nume lu uitasemu, se sculară pentru de a combate platonice propunerea — in fine inse se primi și radică la conclusu: adeca sinodul 's i e s p r i m a d o r i n t i ' a a salariză pre fiitorulu protopresbiteru cu o lăsa dela 600 fl. in susu.

Comisariulu provoca dupa aceste sinodul a trece la actul alegerei. E. Macelariu consemne cu acésta.

Sa-mi fia permisă a me rentorce la „Concursul“ escrisu de comitetulu protopresbiteralu pentru completarea statuinei din cestiu, publicat in „T. Romanu“. In acestu concursu sta: „Doritorii de a concurge etc. sa fia apti și bine meritati pre terenul bisericescu și scolaru, sa fia absoluți de gimnasiu și maturișanti; aceia, cari voru produce documente ca au studiatu la unu institutu mai naltu voru avea intelectatea“. Aceste suntu conditionile contineute in concursu respectivu cvalificatiunea receruta dela competenti. — Sa vedem deci sinodul ce a facut la dorintă și vointă dlui E. Macelariu, sprințita din totu susținutu și din totu trupulu și cu tota elocintă densului.

Din raportulu dlui I. Macelariu, facutu singuru de densulu și de nimenea censurată au reesit toti competentii inzestrati cu cvalificatiunea ceruta in concursu, de-si unii dintre densii n'au potut o documenta nici aprossimative. Pentru domnișia sea au fostu toti absoluti de gimnasiu, maturișanti etc., sedusu fiindu, dupa cum se pare, prin notificarea respectivilor in petitione ca pre tempulu studierilor lor era altu sistem de invetiamant, nu era introdusa maturitatea. Omeni cu 4, 5 și 6 clase gimnasiiale se espectorara de absoluti de gimnasiu și maturișanti și fura creduti de atari; dlui I. Macelariu, care avu placută sarcina d'a face raportulu, d'alu espune sinodului si nu voia a concede că si acestă sa se convinga despre adeverulu celor reportate, si a uitatu ca pre tempulu sistemul aceluia de invetiamant gimnasiulu constă din 6 clase, si ca există unu cursu de filosofia de doi ani, dupa a căruia absolviere se privea veri-cine de maturu si capace de a cerceta vre-o facultate — care lucru este egal cu maturitatea de astadi.

Persistându asi să dă pre de o parte dlui E. Macelariu pre lângă aceea ca cvalificatiunea competentilor dovedita prin actele produse sa nu se ia în séma, caci sinodul, restrensu fiindu numai prin acelă § din statutul organicu, care dispune generalmente ca candidati sa fia apti și bine meritati pre terenul bisericescu și scolaru, pote vota pentru veri-cine care a servit in inteleșulu acestui § pre acelu terenu si pre de cea-lalta parte accompagniatu fiindu in a dniei sele persistare prin afirmare. Dlui I. Macelariu că referinte, aproape contradicător, ca toti competentii au corespusu condițiunilor din „concursu“ se vede sinodul transpusu deodata într'o poziune displacuta, care displacere se potea celi pre facia aproape tuturor membrilor si mai multu

Catalină Friderică si pre care in urma lu dojenea aspru pentru vieti a desfrânat ce ducea, a iubitu atât de multu, incătu se potea scrie unu liberu amoru (dupa cum s'a si facut) destul de mare despre elu. Insa déca are cine-va de a rosi pentru faptele petrecute in Wilhelmshöhe, acestia suntu germanii.

Aventurile regelui Ieromu, fia cu contesa de Löwensten (femeia primului seu secretariu, fia cu domnă Laflèche, femeia adjutanțului seu) său cu acrilită Custow, suntu adevărate idyle fatia cu acele frecăriri sibaritice, si cu alegerea damelor de plăceri pre cari le-au sevarsit in acestu castelu principii de Hessen inainte si dupa Ieromu, „Geheime Geschichten des Vestphallischen Hofes“, nu e in stare a vorbi (de-si esageră prea multu) fapte asi de infame, că acelea, cu cari au inegritu paginile istoriei principiilor electori germani.

Dicu ca regele Ieromu, perdiu-si pterile in desfrântări, se scaldă in vinu rosu, si de ore-ce-sa intemplatu de au vendutu acestu vinu servitorii palatului, dupa scaldă, in Kasel s'au retinut multu tempu locutorii de a bea vinu rosu, dupa cum se retineau in Berlinu in tempii mai noi de a manca carne, in urmă scorirei fabulelor despre strichina. Nu voim sa aperămu pre Ieromu, care era prădatorul si desfranțu, si care nu si-a pretinutu

FOIȘIÖRA.

Wilhelmshöhe.

Când ne-a anunțat telegramă ca regele Prusiei tramite pre imperatulu prinsu in Wilhelmshöhe celu umblat in istoria a potutu observă ca acésta este o malitiosa satira. L'a tramsu chiaru in acel locu care odata se numea Napoleonshöhe, cändu Ieroma Bonaparte a domnitu acolo dela 1807—1813 că rege de Westfalia alu Rusalielor, si care acum se numește Wilhelmshöhe, insa nici decum dupa Wilhelm de acum care e unu rege iubitoriu de Domnedieu, ci dupa Wilhelm IX. electorul de Hessen, care a fostu unu atheistu preamare, egal cu stramosii si cu succesorii lui, incătu si vindea supusii la dominitorii tierilor straine, că si pre nisce vite.

Aici suntu putințu cari arunca mai susu apă decătu tot letele cele-lalte din Europa. Nu ne indoim cu aceste ape, cari i formau o privelisire asi de pomposa simploului turistu de ore-ce arunca apă la inaltime de 200 urme in atmosferă străbatută de radiele solare, i au amintit si imperatului prinsu Ieromu schimbătosu alu fortunei, care inaltia si da

josu pre omeni; insa este probabilu ca regele, la alegerea acelu locu, n'a avutu in vedere nici unu scopu istoricu său parabolu. Fiindca e in mijlocul Germaniei, si este frumosu, a potutu servi de locuința convenabila unui imperator cadiutu, si totu deodata a fostu de departe de acelea părți, unde i s'ar fi potutu intemplă vre-unu inconvenientu.

Wilhelmshöhe de unde armele prusiene au seosu pre ultimul tiranu, astadi servește de proverbu, iera multe din reminiscintele sale suntu obiectulu satireloru.

Imperatulu Napoleonu nu de multu si facu atenți soldatii, ca trecându prin Germania, in tot letele părțile voru dă de urmele gloriose ale stramosilorloru. Eata acum, dícean foile germane, si imperatulu si pote petrece cu o vrma delicioasa a unui stramosiu alu seu.

Intielegu pre regele Ieromu, tatalo principelui Napoleonu, care a dusu aici o vietă cătu se pote de desfrânat. Pre cändu a iubitu damele de curte si acrilitie, sevarsindu aici nisce orgii, pre cari nici ca si le mai pote omulu inchipui.

E cunoscutu ca in istoria Napoleonilor suntu multe aventuri de resboiu si de amoru, si insusi Napoleonu celu mare, care pre fratele seu celu mai micu l'a casatorit u archiducesa de Würtembergu,

din freametulu indelungatu, care erumpea acusi din partea astă a sinodului acusi din altă. Era o scena rara, prea stimatilor lectori, o scena care miscă și impela de indignatione pre ori care omu de inima. Fia-care membru se află în luptă cu sine, în luptă dă se decide a urmă conștiinție, ratiunei și drămulu ce i prescria onoreea său dă urmă silei morale, drumulu pre care 'lu tarcă autoritatea minorității.

Multi dintre membri, după cum ni se parea și după cum unii ne-au și declarat — s'ar fi radicato pentru dă respinge cererea necorecta, ba chiaru nedreptă, inse in zadaru... — și asiā dătinea fia-care mai consultu a cede decătu a se espune pericolului dă cadea in disgracia. In fine inse parintele Reu din Ludosiu totusi se resolvă a se radică și a face propunerea ca sinodulu sa aléga o comissione, care sa censureze și raporteză despre documentele și qualificatiunea competentiloru și aceiă cari nu corespundu condițiunilor din concursu sa se respingă din candidatiune. La acéstă ia cuventul iéra-si dnolu E. Macelariu și accentuăza intre altele in tonu aspru ca : teoriile înaintea densulu nuplatescunimicu și testimoniele, fia ele de maturitate, fia dela facultăți de drepturi, filosofia și ualte, suntu litera morta! (O! tempora humoris!) Aceste suntu cuvintele proprii ale dniei sele, rostită fără altu comentară naintea sinodului, care prin ele se vediu transpusu de odata intr'o poziune deprimatōre. Audi lume lucru ne mai auditu! din gură unei celibatātăi a națiunei române, in specie auditii voi parinti, cari ve cheltuiti mii de fl. cu fiii vostrăi sa-si castige teorii resp. sciinție teoretice pre care se bazează sciințiele esacte; audi tinerime studiosa adeveru propoveduitu de unu adoratu alu tenuantea unui sinodu compus din parintii nostri ca nesuntinile și sacrificiile noastre de decenie, testimoniale noastre castigate cu mari suđori, nu platescunimicu — prin urmare suntu zadarnice! In fine auditii voi teoreticilor, prin a căroru rezultate se ajunseră cele mai splendide avantagie, care pusera omenimea întrăga in uimire, ca unu barbatu care trece de condutoriu alu unei națiuni ve condamna, ve desprețuiesce, vi disputa tōte meritele pentru care lumea intelēpta ve adóra, ve va si reuoscatorē pentru totu-de-un'a. — Credemu superflua o combatere mai pre largu a acestei asertioni fără simbure și ne marginim pre lângă respectarea cuviintioasa a teoriilor și testimonielor, care nu suntu mōrte ci vivificatore, amu potea dice, pentru tinerime și orice; noi din parte-ne amu si aplicati a afirmă ca unu omu fără documenta quod est testimonii este sleitu, aprōpe mořu. Cuvințele acele eră mai bine déca domnulu Macelariu le înghitea. — Dara sa continuām decurgerea din sinodu. Domnulu I. Macelariu repetiesce ca toti competentii au calificationea recerata. Parintele Reu se radica de nou și persista pre lângă propunerea sea și întrăba totu deodata pre dnolu E. Macelariu ca la ce lume se mai face atătă vorba despre gimnasiu, maturitate și facultate? Parintele Hentesiu din Oen'a dice ca, după spus'a doului E.

Macelariu aru si mai bine că parintii in locu dă se mai spesă cu fii loru pentru absolvirea gimnasiului, sa-i aplice indată la pracsă. — Ne mai culezându cine-va a vorbi contră; se trece la votare despre propunerea p. Reu, membrii privescu spre dnolu E. Macelariu — densulu nu se radica: si asiā dăsiedu și densii cu totii. Va sa dica propunerea a cadiuto. D. E. M. propune ca fia-care membru sa scria trei nume pre siedule, se primește și — se trece la votare pentru alegerea de protopopu, adeverul sa lu marturismu — nu scim cum — ne surprinse siabernaculu in care se află sinodulu intregu.

Paus'a, cându se scriau siedulele ne-au convinsu și moi multu despre amalgamul și plamadurile observate in decursulu siedintiei. Scriitorulu acestoru renduri a fostu martore, a auditu ca urechilele cându dnolu E. Macelariu a disu unui nume de insemnatu din membrii sinodului in o odaia laterale, impunendo prin autoritatea sea: „votati pentru Preodovieiu și Stoică“. Cu ochii nostrii amu vedintu cându ómenii aceluia-si domnu imparțiată intre membrii siedule scrise cu acelea-si nume. Multi, neseiindu scrie și ceti, le aruncara in urna asiā după cum le primira, căti-va le lapedara, unii — vre-o 6 insi, mi le presentara mie! — Ce mirare dătă ca aceiă au intrunitu majoritatea voturilor carii nici c'aru fi fostu admisi in candidatiune cându s'ar fi purcesu corectu, dreptu, cându s'ar fi observat conditionile din concursu, cându membrii sinodului aru si lucratu, după cum le dictă ratiunea, conștiință, onoreea și demnitatea loru. Numai 10—15 ani de serviciu că invetitoriu și preotu nu califica pre cine-va pentru unu postu de protopresbiteru. A fi invetitoriu bravu in scole poporale său preotu intr'o comună rurală, cu pucine teorii, este lucru usioru, se recere numai nesuntia și zelu. Nu asiā inse cu protopresbiterulu; dela acestă se recero in diu'a de astadi pregatiri mari, teorii multe, idei purificate prin indelungi ani de studiu, cunoștiinție in tōte ramurele de scientia, care stau in contactu cu sciinția teologica; se recere mai departe că sa fia, e neaperatu de lipsa, din spiritul templierui, asiā dicându, inzestratul cu zelu inflacratu pentru progresu și reforme — și si mai multu soliditate său fermitate de carateru, că prin exemplu viu sa dea tractul din cestiune, amortitul și uitatul de Dumnedieu și ómeni impulsu recreatoriu, sa-lu descepte, sa-l insuſte vieti, de care de facia este lipsit. Chiamarea fitorului protopr. este marétiā, sublimă, totu deodata inse spinosă și plina de lupte cu totu felul de elemente. Din aceste și multe alte cause suntemu de convictiune ca déca tractul, sedusu fiindu, a comisă o erore, unu peccatum mare — prea maritul consistoriu, in care avemul deplina incredere — lu va corige, și se va ingrijī parintesce de tractul incarcatul cu atătea peccate respective defecți.

Temendu-ne că nu cum-va sa ostenimă atenția prea stimatilor lectori, ne vomu restringe a mai pune pre scurtu numai căte-va intrebări spre considerare: Cum de sinodulu n'a observat conditionile din concursu valide și conforme Stat. org.

nici intru atătă supusii că sa le invete limba, iéra pre cāmpulu de resbelu, din negligenția a facutu nisice erori asiā de mari, incătu Berthier i-a adresat odata in numele lui Napoleonu urmatōrele renduri! „Sire! De ore-ce d-la tōte le faci pre dosu: nu e mirare déca iesu tōte intōrse“; insa e adeverat ca nici inainte nici după elu n'a fostu altu principe mai bunu (ceea ce e destulu de tristu) in Hessen, afara de invetiatulu Moritz, contele, care a fundat Wilhelmshöhe, cându, pre la 1606, a făcutu din monastirea calogeriloru alungati de acolo, unu castelu mare de véra, dandu-i numele de Moritzheim.

Din vieti a lui Jeromu inca se potu aduce si fapte barbatosoi, că marinariu elu a eliberat 250 de genovezi din prinsoreală algerienilor. In Silesia s'a luptat destulu de bine, căci ocuparea cetății Glatz este legata de numele seu. Si la Ligny și la Waterloo s'a luptat lângă fratele seu, aratându curagi, iéra la padurea dela Bougumont, după mai multe asalturi ce a facutu, ocupându-o, a primitu și o rană la mâna. Astfelui se poate dice despre elu și altă, afara de tiranu desfrânătu și storcalorii de poporu.

Ce bine putem inca dice despre acei tirani germani, cari inainte și după elu au siediutu in frumosulu castelu Wilhelmshöhe? Nici odata n'a

resp. acelorui sinodal — helipsindu competentii, cari corespundeau loru și asiā nefindu silitu a le desconsideră? cum de a trecutu preste ele fără de a le desvalidită prin unu decisu? Cum de a veni la cunoștința ca ele nu suntu bune tocmai in momentulu ultimu? Cum de dlu comisariu P. Badila n'a provocat a catu ordine pre dlu E. Macelariu cându acestă s'a admisă a pronunță espressiunile inaintea sinodului, ca protopresbiterii bielescu pre bietulu poporul? Eu că fiu alu clerului și cu mine pote totu clerulu ne-preocupat si nepassiuat respingu acesta afirmare și pâna la constatarea asertionei prin date reali o privescu de o simpla calomnia!

NB. Sinodulu a decisă inaintea de incheierea siedintiei că protopopulu o luna după intarirea de atare sa-si stramute neamanayeru locuintă in Mercurea.

Unu membru alu sinodului tractului Mercurei.

Romania.

Pentru că sa cunoscemă mai bine raporturile acestei tieri reproducem urmatoriul articulu:

Necrezie in industria.

Dela productiunea nostra agricola, care este amenintata, precum amu aretat, prin concurrentia straină, urmează sa ne întârcem privirile asupra industriei noastre, care a perit mai cu totulu, fără speranță dă se radică in curendu.

In totu ceea ce se lucră alta-data in tiéra strainii ne au lasat inapoi, astu-feliu ca, si din punctul de vedere alu artei și din privintă pretilui, industria straină este singura căutată.

Fabrice de postavaria, de luminaria, de tabacaria, pelaria; ateliere, de sielaria, de argintaria, de alamaria, etc. etc. etc., abia se mai potu sări de astodi pâna mâne, in vreme ce magazinile cu asemenei marfuri straină suntu pline de comparatori, si comerciantii ce le vendu facu averi, și radica case si traiesc in largu.

Abia cismarii se tienu de brău cu concurrentia straină, pentru ca si straini suntu mai mulți in aceasta meseria.

Ceea ce aru si de facutu spre renascerea metierelor noastre perdute, este opera a tempului. Trebuie să bani multi și tempu de o generație celu pucinu, aplicata a invetării acestei meserie, si bine este sa se facă unu incepător spre a reîntră in aceste meserie.

Dara ceea ce sa pote face mai cu inlesnire, si care este de întâi a necesitate pentru noi, acum cându incepe a ne scadea căutarea bucatelor, este după noi introducerea grăbișnică a cătoru-va meserie straină, nesitate pâna acum in tiéra, cari ne frago bani cu deosebire multi afara, mai multu de cătu pre orice alte fabricate de industria straină in comparație.

Déca amu avea unu serviciu de statistică generală a tierei, organizat astu-feliu, cum sa dea cifre esacte despre situatiunea in tōte ramurele de activități, amu potea veni si cu cifre că sa arătăm proporțiunea intre importul unor și intre importul altor din industriile straină la noi.

Vilhelm II (1821—1847) a traitu ca fēt'a unui giuvaergiu din Berlinu, cu Em'a Orlopp, cărei a-i-a datu titlulu de contesa de Reichenbach, pre care a alungat poporulu revoltat din Wilhelmshöhe. Iera celu din urma principie: Fridericu (1847—1866) care a tratato intr'unu modu asiā de brutalu cu supusii sei, si a luat de femeia: pre Gertrud Falkenstein, fēt'a unui comersant de vina din Bona, dela unu oficieru prusianu, numit Lehmann, pre care mai in urma a facut o contesa de Schaumburg si mai tardin archiducesa de Hanau.

Eata reminiscientie urmelor domnitorilor germani.

De sigur a fostu demoralisare blasphemata si in Versailles si Fontainebleau, dar' acéstă efemenare nepardonabilă totusi era impreunata cu óre, care amabilitate, insa principii de Hessen se tavaleau in desfranări că si nisice bestii, la cari sa mai adaugem si banii spesati cu metresele, pre cari i stringau din vendiare supusilor.

De ce aducu dăta de atătea ori inainte desfranării lui Jeromos, că si cându castelulu Wilhelmshöhe, numai domnii francesi laru si murdarit. Suntu mii si sute crimele hessenilor pre cari le-au saversit aici.

Opin. publică.

Dara, pentru ca acăsta lipsesc, suntemu siliti sa ne adresăm la ori-ce intelligentia numai cu intrebarea: cău zachărui credeti ca se consuma în tiéra, unde se cauă atât in orasie pâna și de bab'a din fundul mahalalei, cău și in sate de către cei mai mulți fierani? Si apoi iera-si: — cău hârtia credeti ca se consuma in tiéra, prin tōte casele, prin tōte cancelariele, pentru tōte cartile și pentru tōte jurnalele ce apară?

Numai tipografi a statului pentru cările ce se tiparesc acăi, pentru "Monitorul Oficial" și pentru sutele de mii de cările pentru difereite condice și registre, consuma hârtia de mai multe sute de mii lei.

Acste dōue lucruri, hârtia și zaharul, aru potea fi fabricate in tiéra unde avem materialu și pentru unul și pentru altul.

Pentru hârtie avem mai multe sdrentie de pânsa in comparatione cu alte state, pentru ca la noi se arunca mai lesne de cău in alte părți obiectele purtate, si avem paie, porumbu și tōtel alea ce se potu intrebuită la difereite calităti de hârtie.

Pentru zahar, avem sase, și in abundantia trestia de zahar in baltile noastre.

Este sărte cunoscutu betrânilor nostri unu faptu petrecut la Brail'a acum căte-va diecimi de ani.

Nisce pescari, apucati de furtuna intr'unul din oströvele dela Brail'a ale Dunarei, care furtuna nu-i-a lasat sa se întoarcă pre a casa, sersindu-si in trei dile merindele, și amenintati de a peri de fome, și indreptă privirile la erburi, rope diu trestia spre a-si potoli cu dens'a fomea, și astă intr'ens'a o dulcetă remarcabile și nnu suen hraniitoriu.

De stunci unii din cei ce au aflatu faptul acestă, veniti acăi, s-au incredintat cu oströvele suntu pline de trestia din care se potea fabrica celu mai bun zahar.

Acstea oströve astădi suntu date in arenda spre pasiunarea vitelor și dau prea pucinu venitul statului.

Acum, déca guvernulu s'ară ocupă seriosu cu inițiatirea acestoru dōue fabrice celu pucinu, și, odata cu inițiatirea loru, aru isbi cu nisce tacse mari harti și zaharolu strânu, industri'a nostra aru potea numeră dōne ramure solide, caru aru fi menite sa retiena in tiéra marile sume de bani ce se ducu astădi in pungele strainilor pre totu anulu.

Totu astu-feliu s'ară potea fabrică, cu mare succesu, peile la noi, unde materialul brutu 'lu avem de forte bona calitate.

Sa mai lesămu politic'a de cafenele, domnilor cari faceti numai galagia cu patriotismul dvóstra, umblându sa venati poterea! Sa ne ocupăm și de ale casei, sa ingrigim de desvoltarea industriei și de posibilitatea că productele nostra agricole sa fia in stare a concură, prin calitate și pretiu cu produsele straine, căci suntemu perduți... ne espu-nem a peri de fome in curendu!

Varietăți.

* * O corona regale a fostu motivulu resbe-lui franco-germanu; o corona este motivulu pre-dacienilor Chamariloru in Arabi'a; dara astă-data este vorba despre corona unei vergine, fiica a desertului, frumosă intre tōte frumosele câmpieloru nasipose.

Iată relațunea textuală ce ne da corespondințele nostru.

Se astă printre Chamari o copila renomata pentru frumusetea sea extraordinaria, și care era obiectul de adoratiune alu tribului intregu. Unchiul acestei Helene a desertului, se inamora nebunu de dens'a și pușe inainte marile sele avutii (căte-va camile și căti-va cai), cum și influența sea in tribu pentru a căscigă cu ori-ce pretiu mân'a frumosei sele nepoate; dara parintii și rudele ei necitezându a opune o resistență pre facia dorintelor preten-sorelui, nu poșau, cău de Chamari erau, se consintie la o astu-feliu de profanare a farmecelor junetiei și frumusetei, condamnate a lângedii sub jugulu unei casatorie neinemerite. Se invora dara cu totii sa o ascundia de persecutiunile unchiului tramitiend-o pentru cătu-va tempu afara de tribu. Tener'a copila fusă incredintata inviolabilității do-

miciilului și onorei unui betrânu sieiu din tribulu sedentarul alu J. Yezidiloru, care se legă cu jura-mētu sa întoarcă pre fata parintilor după ce va trece pericolul. Yezidi afla prete pue no tempu despre presentia ficei Chamariloru printre densii. Frumeti'a ei era atât de laudata in cău betrâ-nulu sieisu era obositu de numele solicitatorilor, astă ca nu potu refușă consimtiementulu seu la casatori'a setei cu unul din numerosii pretensori ai tribului.

Noutatea acestei casatorie consternă pre parintii fetei; se incercă mai întâi mediele de impacatiune, ca sa se decida Yezidi să o inapiozeze dându și reparatiune pentru onore. Yezidi refu-sara cu totul protestându ca făt'a consimtise la casatoria, fără nici o violentia. Chamarii, exasperati, proclamara onorea tribului atinsa și jurara nimicirea Yezidiloru, că singuru mediu sa-si potea spe-lă pătă adusa asupra loru. Totu tribulu se aduna înarmat și merse cu celu mai mare secretu contra Yezidiloru, a căroru tiéra o devastara mai inainte de a li se putea dă ajutoriu.

Chamarii se paru astădi satisfaciuti de resbun-narea loru. Nu se scie insa déca suntu mai se-riciti că grecii din expedițiunea Troiei, adeca déca au pututu sa-si ia indereptu pre Helen'a.

"La Turquie."

Concursu.

Devenindu postulu de invetiatoriu, in comun'a gr. or. Sîur'a-mare protopopiatulu Sabiuului alu II-lea vacantu, se scrie concursu.

Doritorii de a ocupă acestu postu, au a dovedi ca suntu pedagogi absoluti, și înzestrati cu insu-surile prescrise in legea scolară din anulu 1871.

Lef'a e pentru invetiatoriu 100 fl. v. a. care se scote dela familiu in 3 rate și dela toti parintii carii și trimitu copii la scola căte o pâne, pre lângă acestea se dau pentru invetiatoriu și lemne de focu. Suplicele au a se ascerne comitetului sub-serisul pâna in 15 Octobre a. c.

Siur'a-mare 24 Septembrie 1871.

Comitetulu parochialu alu

88—2

comunei Siur'a-mare.

Concursu.

La scol'a poporala gr. orientala din Porcesci suntu dōne posturi de invetiatori de a se ocupă, unul cu salariu anualu de 200 fl. v. a. și cela lântu cu salariu anualu de 120 fl. v. a. cari se scotu din cas'a alodiala.

Pre lângă salariu fia-care invetiatoriu are locuintia gratuită și lemne de incaldită.

Doritorii de a ocupă posturile acestea sa-si adreseze suplicele proovedute cu documentele necesarie pâna la 25 Sept. a. c. cal. vechiu la subserisul inspectoratu, Sabiu 14 Septembrie 1871.

Inspectoratul districtual de scole din protopresbiteratulu gr. or. alu Sabiuului II.

(86—3)

al. 14 Septembrie 1871.

Concursu.

Pentru ocuparea a duou posturi invetatorescu la scol'a poporale gr. or. din Pianulu inferioru, tractulu Sabesiului, se scrie prin acăs'a concursu.

Salariile impreunate cu aceste posturi suntu:

a) Pentru postulu întâi 150 fl. v. a. din cas'a bisericiei, quartiru și lemne.

b) Pentru alu doilea 200 fl. v. a. lef'a și 26 fl. v. a. pausialu de quartiru din cas'a alodiale.

Doritorii de a ocupă amintitele posturi voru avea a-si indreptă petițiile loru timbrate și francate pâna la 1 Octombrie st. v. la scaunulu protopopescu in Sabiu provedeute cu documentele in intielesulu Statutului organi-cu, totu-odata concurrentii au a se presenta pre Domi-nec'a din 3 Octobre st. v. sinodului parochialu localu.

Pianulu inferioru, in 14 Sept. st. v. 1871.

88—3 Comitetulu parochialu.

Concursu.

Devenindu postulu invetatorescu dela scol'a poporala gr. or. din comun'a Ghimbavu in Protopres-biteratulu Branului, cu care este impreunat unu salariu de 150 fl. v. a. cu prospectu de inaintare pâna la 200 fl. v. a. se scrie concursu pâna la Octubre a. c. pentru suplinirea lui.

Dela doritorii de a ocupă acestu postu se cere: sa fi terminatul celu gutienu patru clase gimnasiale și cursul pedagogicu cu succesu bunu, iéra cei cari voru dovedi cuaſificatiune și mai mare, voru fi preferiti.

Concursele cuviinciosu instruite se voru adresă subserisului, pâna la terminulu susu areata.

Zernesci 12 Septembrie 1871.
Ioanu Metianu,
(85—3) protopopu.

Concursu.

Spre ocuparea nouei statiuni de capelanu in paro-chia gr. or. Breaz'a protopresbiteratulu Fagarasiului II. se scrie prin acăs'a concursu.

Emolumentele a trei'a parte din venitulu stolaru dela 170 gazde.

Doritorii de a ocupă acăs'a statiune au a se adresă cu cererile loru instruite cu atestate ca au absolvat teologi'a la Institutulu nostru archidiaconescu in Șabiu pâna la 15 Octombrie, a. c. la scaunulu protopopescu in Avrigu.

Avrigu, 26 Sept. 1871.

Comitetulu parochialu cu scirea și invoirea mea, Vasiliu Macsimu,

(91—4) adm. prot. gr. or.

Concursu.

Devenindu vacanta statiunea invetiatorescă din comun'a gr. or. Palosiu, protopresbiteratulu Palosiului, se scrie concursu pâna la 14 Octobre a. c.

a) Pre lângă unu salariu anualu de 120 fl. v. a. din cas'a comunale.

b) Cuartiru liberu in localitatea scolei.

c) Sub condiție de a dirige și pre adjunctulu esistinte.

Doritorii de a ocupă acăs'a statiune au a si asterne concursele loru timbrate, la subserisulu, prin post'a ultima Sighișior'a, pâna la terminulu desigur, documentandu ca suntu clerici și pedagogi absoluti gr. or. cu purtări bune.

Hasifaleu, 13 Septembrie 1871.

Ioanu Gheaj'a,
(86—3) adm. protop.

Concursu.

Devenindu vacanta statiunea de invetiatoriu primariu la scol'a confessională gr. or. din comun'a Beclenu, protopopiatulu Fagarasiului I, se deschide concursu pâna in 17 Octombrie a. c. st. v. cându va fi și diu'a alegerei.

Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu 300 fl. v. a. cuartiru liberu și 3 stângini de lemne.

Doritorii de a ocupă acestu postu au a-si tramite recursele loru la comitetulu parochialu, documentandu ca au absolvat celu putienu 4 clase gimnasiale, cursulu pedagogicu și teologicu, și ca au mai practisat că invetiatoriu celu putienu 3 sau 4 ani, și ca e deprinsu bine in limb'a germană, și in cantările bisericescii, și in fine pâna la finirea consursului concurrentii au a se prezenta inaintea poporului.

Beclenu in 12 Septembrie 1871.

(86—3) Comitetulu parochialu.

Concursu.

Devenindu vacanta statiunea de invetiatoru la scol'a confessională română gr. or. din comun'a Siebesiul-mare, protopresbiteratulu Clusului, se scrie concursu pâna in 14 Octombrie 1871.

Venitulu invetatorescu, la asăsta statiune, este: 200 fl. v. a. locuintia libera in localitatea scolei și lemnele debuin iose pentru incaldită — și fieru.

Doritorii de a ocupă acăs'a statiune au a-si adresă concursele, prin subserisulu, către sinodulu parochialu bine instruite in sensulu Statutului organicu congresualu din 1868, celu multu pâna in 9 Octombrie, că asiă in 14 Oct. negresită se potea urmă alegerea.

In contilegere cu comitetulu parochialu.

Clusiu, 25 Septembrie 1871.

V. Rossescu,

(90—1) protop. gr. or.

Burs'a de Vien'a.

Din (11 Oct.) 29 Septembrie 1871.

Metalicele 5%	57 40	Act. de creditu	287
Imprumut. nat. 5%	708	Argintulu	117 50
Actiile de banca	764	Galbinulu	5 65